

Dzisiejsze ABC z dodatkiem (razem 12 str.) kosztuje 10 gr.

10 gr.

ABC

10 gr.

NOWINY CODZIENNE

„TAK ZWANI TOTALIŚCI ZAPOMINAJĄ O TYM, ŻE PAŃSTWO JEST NARZĘDZIEM NARODU I POWINNO TYLKO TAM STOSOWAĆ PRZYMUS, GDZIE INNE SPOSOBY ZAWODZĄ. TRUDNO ZAŚ CAŁE ŻYCIE OPIERAĆ NA PRZYMUSIE, BO ZNISZCZY SIĘ WTEDY NAJCENNIJSZE PIERWIASTKI W NARODZIE — SAMODZIELNOŚĆ, DOBROWOLNĄ OFIARNOŚĆ I TWÓRCZOŚĆ”.

Jan Korolec: „Ustrój polityczny narodu”

Nr. 103 A

Warszawa, niedziela 3 kwietnia 1938 r.

Rok XIII

SOLIDNY TOWAR

w najważniejszych firmach chrześcijańskich

kupi każdy, mając bony

SPÓŁKI TOWAROWEJ Złota 3

KUPCÓW POLSKICH

tel. 2.70-37 i 5.88-19

Wojska narodowe zdobyły Gandesa Do Czytelników „ABC”

„Czerwoni” podpalała miasta uciekając w popłochu

SARAGOSA, 2. 4. Wojska gen. Franco zajęły miasto Gandesa. Położone w odległości 25 mil od wybrzeża. Pod względem strategicznym ma ono większe znaczenie od Leridy, prowadzą bowiem z niego drogi do Tortosa i Tarragony. Powstańcy zajęli również miasto Benabarre, odległe o 16 mil od Barbastro.

mia gen. Moscarda działająca na północny wschód od Leridy zajęła dziś rano miejscowość Almacellas na linii kolejowej Barbastro - Lerida. Droga ta jest obecnie przecięta na całej długości, a front wojenny przechodzi w dalszym ciągu między obu miastami.

TYSIĄCE JEŃCÓW
BURGOS, 2. 4. Podczas zajęcia

przez powstańców miasta Gandesa wzięto do niewoli 2 tys. jeńców. Brygady nawarskie zajęły miejscowość Oliran. Najbardziej na północ wysunięty punkt obecnej ofensywy powstańców. Przed opuszczeniem Biezas oddziały rządowe podpaliły miasto. Na wschód od rzeki Cindo powstańcy zajęli Castarlenas Puebla de Monto, wzgórze San Pedro i Sierra de Arriba. Zdobywając 5 dział i 1 tysiąc karabinów. Oddziały gen. Franco zajęły również Torreladrones, Fariella i Villabarcos. Biorąc do niewoli tysiąc jeńców.

40 KM DO MORZA
SARAGOSA, 2. 4. Zdobyte Gandesa jest — jak twierdzi ko-

respondent Havasa — najważniejszym wydarzeniem od czasu przekroczenia rzeki Ebro. Po między Gandesa a dolnym biegiem Ebro oddziały generała Garcia - Valino mają do przebycia jedynie Sierra de Pandos, by znaleźć się na szerokiej dolinie, ciągnącej się od Tortosa do morza. Bardziej na południe armia generała Aranda zbliża się do Morella. Rano na froncie 40 km. powstańcy znajdowali się w odległości od 40 do 60 km. od morza.

Wprowadzamy na rynek **POWIELACZ** własnej konstrukcji

Ogłaszamy wśród naszych Czytelników „ABC”

KONKURS
na najlepszą nazwę tego powielacza

Dla ułatwienia podajemy, że nazwa powielacza musi zawierać się w jednym słowie i podkreślać jego polską fabrykację.

Za najlepszą nazwę
wyznaczamy nagrodę **150 zł.**

która zostanie wypłacona w dniu 15 b. m

Odpowiedzi w zapieczętowanych kopertach z napisem „Konkurs na nazwę powielacza” nadsyłać do Adm. ABC, Al. Jerozolimska 3-a, m. 10, do dnia 10 b. m.

Stracenie szpiega w Bydgoszczy

WARSZAWA, 2. 4. Mamel Władysław, ur. w r. 1895, ostatnio zamieszkały w Gdańsku, skazany został wyrokiem prawomocnym sądu na karę śmierci za

zbrodnię zdrady stanu na rzecz jednego z państw ościennych.

Wyrok wykonano dn. 1 kwietnia 1938 r. w Bydgoszczy.

Kto będzie referował ustawę antymasońską?

Prasa żydowska rozsiewa pogłoski, że żaden z posłów nie chciał się podjąć referatu w sprawie zgłoszonego przez pos. Budzyńskiego projektu ustawy antymasońskiej. Dowiadujemy się, że pogłoski te nie odpowiadają prawdzie. Referat bowiem nie został dotychczas przydzielony dlatego

jedynie, że projekt ustawy referować ma sam wnioskodawca, który w bieżącym roku nie wchodzi do komisji prawniczej.

Dlatego, pomimo zgłoszenia się szeregu kandydatów przydział referatu nastąpi dopiero na jesiennej sesji po zmianie składu komisji prawniczej.

Sprzedawca kolumny Zygmunta Niezwykły oszust-rzeźbiarz skazany na 2 lata więzienia

W sobotę w Sądzie Okręgowym zasiadł na ławie oskarżonych Jan Cynjan, oskarżony o dokonanie oszustwa na tak zwanego „konsula”. Oszukał on emigranta Jana Horo-Ameryki. W podstępny sposób Cynbowski, który chciałjechać do Jan wyłudził od naiwnego emigranta 280 dolarów.

Warto zaznaczyć, że Cynjan popełnił to oszustwo na drugi dzień po wyjściu z więzienia, gdzie odsiedział cztery lata za sprzedaż toru kolejni marekiet, kolumny Zygmunta, tramwaju i kilku tym podobnych obiektów. Otrzymał on wówczas wyrok 6 lat więzienia, którą to karę skrócono mu za dobre zachowanie się w więzieniu.

Przebywając w więzieniu Cynjan objawił nieprzeciętny talent do rzeźby. m. in. na 36 płytach z piaskowca wykonał on płaskorzeźbę, przedstawiającą „Sąd Ostateczny”. W rzeźbie tej między sprawiedliwym i umieszczył swego obrońcę, prokuratora, który go oskarżał w ostatniej sprawie obok naczelnika więzienia i znanych osobistości ze świata politycznego. Między potępionymi znalazł się dwaj adwokaci warszawscy, którzy bronili Cynjana w jego dawniejszych sprawach, jeden z dozorców więziennych itd. Rzeźby te miały być wystawione w jednym z sal nowoartystycznych, ponieważ jednak Cynjan aresztowano — pertraktacje nie doszły do skutku.

Sąd skazał Cynjana na 2 lata więzienia.

Proces „Dziennika Wileńskiego”

Decyzja sądu o badaniu lekarskim Bilety wejścia na salę rozpraw

W Sądzie Okręgowym rozpoczęły się przygotowania do sensacyjnego procesu docenta Stanisława Cywińskiego oraz wydawcy „Dziennika Wileńskiego” Aleksandra Zwierzyńskiego w związku z głośnym artykułem, jaki ukazał się 30 stycznia bież.

roku na łamach „Dziennika Wileńskiego” o centralnym okręgu przemysłowym.

Proces ten odbędzie się w sobotę 9 kwietnia o g. 9-ej rano na sali nr. 1. Wstęp na salę posiadaczą będą tylko osoby zaopatrzone w bilety wejścia, które

kancelaria zaczęła wydawać od wczoraj. Oskarżonych o obrazę Narodu bronią adwokaci wileńscy Engiel, Jasiński i Sukiennicka. Ponadto zaś w procesie zgłosili swój udział warszawscy adwokaci Dębski, który występować będzie w imieniu docenta Cywińskiego i prof. Glazer od Aleksandra Zwierzyńskiego.

Rozprawie przewodniczy wiceprezes III wydziału karnego Przybyłowski, ponadto zaś zasiadają w komplecie sędziowie: Danielewicz i Dyzmański. Oskarżenie popierać ma prok. Zelen-ski.

Obrona oskarżonych wniosła do Sądu Okręgowego podanie załą-

czając przy nim listę świadków oraz prosząc o badanie lekarskie oskarżonego Cywińskiego.

W kwestii dopuszczenia świadków decyzja jeszcze nie zapadła. Natomiast sąd na posiedzeniu niejawnym przychylił się do wniosku o badanie lekarskie. Badanie to odbędzie się w bieżącym tygodniu przed rozprawą. Proces „Dziennika Wileńskiego” wzbudza olbrzymie zainteresowanie. Bilety prasowe zostały już wydane.

Oxford zwyciężył w dorocznych regatach

LONDYN, 2. 4. Doroczne regaty wiosłarskie między uniwersytetami Oxford i Cambridge wygrala załoga Oxfordu o 2 długości, w czasie 20 min. 32 sek.

Życie w Afryce Wywiad z plantatorem Polakiem z Liberii dziś na str. 4-ej

Ciepłej

Przewidywany przebieg pogody w dniu 3 bm.
Ciepłej. Pochmurno i dżdżysto. Nadal dość silne wiatry zachodnie. Podstawa chmur od 200 m. Przejrzystość powietrza osłabiona.

Apel do ziemian kresowych

Jeżeli stosunki polsko - litewskie przybiorą normalny obrót, leżący w interesie obu krajów i jeżeli znikną przejściowe trudności, jakie podobno znów powstają w związku z niezrozumiałym uporem Litwy, to nasze ziemie północno-wschodnie osiągną pokaźne korzyści z uruchomienia drogi tranzytowej ku Kłajpedzie, zresztą zgodnie z interesami tego portu litewskiego.

Między kosztami przewozu drogą kolejową z tych ziem do Gdyni, a drogą wodną ku Kłajpedzie, istnieje przepaść. Jak nam się zdaje na podstawie tymczasowych obliczeń, stosunek kosztów przewozu tymi drogami, wygląda jak 5:1. Sukces nasz zawdzięczamy

w olbrzymiej mierze jednolitej postawie narodu wobec targu z Litwą. Jeden tylko żywioł solidarności tę zламаł. Nie trzeba nawet nazywać go po imieniu.

Obecnie zachodzi tak paradoksalna sytuacja, że właśnie żydzi osiągnąć mogą łwią część korzyści z uruchomienia drogi tranzytowej przez Niemien, bo oni dzierżą w swych rękach handel drzewem z lasów prywatnych.

Obok żydów zyskają naturalnie i właściciele lasów na Wileńszczyźnie, w Nowogródkim, w Grodzieńszczyźnie, a nawet i na Polesiu.

Wydawałoby się zatem, że jest obowiązkiem polskiego ziemianstwa kresowego wyży-

skanie poprawy koniunktur wywozowych dla drewna, celem usunięcia żydów z handlu drzewem na ziemiach wschodnich.

Wydawałoby się nawet logiczne, by ci, którzy odnoszą zyski gospodarcze z sukcesu narodowego, z kolei ponieśli pewną ofiarę. Ofiara ta, może się wyrażać w ewentualnych stratach, jakie początkowo przyniesie może bojkot żydowskich kupców drzewnych. Może pójść i dalej. Nasze sfery go spodarcze (myślimy tylko o polskich), powinny wykazać w tym momencie zrozumienie dla interesu narodowego, gdyż widzą, jak sukcesy polityczne zamieniają się na korzyści go spodarcze. Stąd powinny po-

djąć akcję, zmierzającą do likwidowania tych czynników, które w każdej chwili podważyć mogą wszelką akcję polityczną Polski tak, jak ją chciały podważyć w dniu 19 marca b. r.

Apelujemy do ziemianstwa wileńskiego, by z chwilą uruchomienia spławu na Niemnie, nie tylko wyeliminowało żydów z handlu drzewnego (co powinno się było stać już dawno), ale także przyczyniło się do utworzenia funduszu osadnictwa polskich kupców i rzemieślników w miasteczkach kresowych.

Ziemianstwo jeszcze raz ma sposobność wykazania, że nie jest warstwą społecznie martwą i bezużyteczną.

W. Z.